

Základní škola a Mateřská škola Osvračín, příspěvková organizace
Osvračín 188, 345 61 Osvračín

Strategie prevence a řešení školní neúspěšnosti

školní rok 2023/2024

Vypracovala a schválila:	Mgr. Jana Pluhařová, ředitelka školy
Metodik prevence, výchovný poradce	Mgr. Jana Pluhařová, ACC (ICF)
Kontakt	736429898 Pluharova.j@zsosvracin.cz
Směrnice nabývá platnosti ode dne	1. 9. 2023
Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.	

Strategie prevence a řešení školní neúspěšnosti je součástí Preventivního programu školy na školní rok 2023 / 2024.

Školní neúspěšnost je vážným problémem, jehož řešení si vyžaduje náročnou práci s žákem a často také s rodinou žáka. Bývá důsledkem individuálních rozdílů v osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci i jejich rodinné výchově. Neprospěch je často způsoben souborem příčin, které je třeba dobře rozpoznat. Při řešení školních neúspěchů je nutná úzká spolupráce pedagogických pracovníků, zákonných zástupců a žáka samotného. Často je nutná i konzultace s odborníky (psychology, psychoterapeuty, speciálními pedagogy).

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z Vyhlášky č. 27/2016 Sb. a jejím cílem je vyhledávání potencionálně neúspěšných žáků a vytváření podmínek k zlepšení jejich školní úspěšnosti.

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vycházela i z Národního plánu doučování, podle nějž pojem „doučování“ představuje obecně formu pomoci žákům, kteří mají z různých důvodů učební problémy, nestačí tempu školního vyučování nebo dosahují slabších studijních výsledků, zejména těm, kteří jsou ohroženi školním neúspěchem. V počátku školního roku je doporučováno využívat adaptační a socializační aktivity vedoucí k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji žáků.

I. Příčiny školní neúspěšnosti

- osobnost dítěte – nedostatečná krátkodobá i dlouhodobá paměť, emoční labilita, nízká sebedůvěra, specifické vývojové poruchy učení, poruchy chování a jiné zdravotní komplikace žáka, postoj dítěte ke škole a školní práci
- rodina - nepodnětné rodinné prostředí, rozdílné osobnostní a sociální podmínky života v rodině, nesprávné typy výchovy, složitá rodinná situace, nedostatečné možnosti pro zapojení se do on-line výuky v době pandemie Covid-19
- nedostatky ve výchovně vzdělávacím procesu ve škole – malá aktivizace žákovy osobnosti ve vyučování, nedostatečná motivace, nerespektování vývojových hledisek a principů

pedagogické práce, špatné vztahy mezi učitelem a žákem, popřípadě mezi žákem a spolužáky, konflikty ve spolupráci školy s rodinou.

II. Doprovodné projevy školní neúspěšnosti:

1. neurotické příznaky – bolesti hlavy, břicha, nechutenství, zvracení, tiky, školní fobie
2. poruchy chování – záškoláctví, útky ze školy nebo z domova
3. obranné mechanismy – ztráta motivace, pocit méněcennosti, fantazie, regrese

III. Předcházení školní neúspěšnosti ze strany školy

Motivace a zvyšování sebedůvěry:

- klademe na žáka přiměřené nároky
- zdůrazňujeme jeho pozitivní stránky
- oceňujeme jeho jedinečnost
- podporujeme aktivitu žáka
- pomáháme žákovi a radujeme se z jeho úspěchů
- vyhýbáme se negativnímu srovnávání

Pedagogičtí pracovníci:

- znají žákovy vzdělávací možnosti a jsou se žákem v pravidelném kontaktu
- mají přehled o úrovni vědomostí a dovedností žáka
- spolupracují s třídním učitelem, dalšími pedagogy, asistenty pedagoga
- znají příčiny jeho nedostatků při plnění školních povinností
- znají žákovo rodinné zázemí a jeho zdravotní stav
- stanovují pravidla vzdělávacího procesu a způsoby hodnocení v daném předmětu
- efektivně podporují žáka a motivují jej ke školní práci
- nabízejí žákům a jejich zákonným zástupcům konzultační hodiny

V. Doporučené postupy při řešení školní neúspěšnosti:

1) Třídní učitel při riziku školní neúspěšnosti žáka po konzultaci vypracuje plán pedagogické podpory a seznámí s ním ostatní vyučující. Plán je založen na individuálním přístupu k žákovi (přiměřená časová dotace k vypracování úkolů, ověření pochopení zadání úlohy, poskytování zpětné vazby, preferování ústní formy ověřování znalostí, zadávání vhodných cvičení k zopakování a upevnění učiva atd.).

2) V případě přetrvávajících obtíží je po tříměsíční lhůtě zákonným zástupcům doporučena návštěva odborného pracoviště – např. PPP, SPC apod. V případě doručeného Doporučení z PPP či SPC jsou žákovi poskytnuta potřebná podpůrná opatření (individualizace, reedukace, pedagogická intervence, pomoc asistenta pedagoga, zohlednění obtíží, úprava metod a forem výuky atd.).

3) Pravidelně každé čtvrtletí je na pedagogické poradě školy vyhodnocována situace ve vzdělávání žáků ohrožených školní neúspěšností a všichni jsou s ní seznámeni. Škola vždy úzce spolupracuje s rodiči, pravidelně (během třídních schůzek a konzultací) je informuje o výsledcích výchovně vzdělávacího procesu a společně s nimi v případě potřeby nastavuje a upravuje pravidla, jak zabránit školní neúspěšnosti žáka.

VI. Dlouhodobá nepřítomnost ze zdravotních a jiných závažných důvodů

Také dlouhodobá nepřítomnost žáka ve škole může být příčinou zhoršení prospěchu a ztráty kontaktu se spolužáky. Ve spolupráci třídního učitele, dalších pedagogů a zákonných zástupců je vytvořen plán pedagogické podpory zaměřený na stanovení plánu k dostudování zameškaného učiva, termíny zkoušení i možnosti individuálních konzultací s vyučujícími.

Vypracovala: Mgr. Jana Pluhařová, ACC (ICF)
ředitelka školy, školní metodik prevence a výchovný poradce
Dne: 24. 08. 2023